

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ GLEB ALEXEÏEF

ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΤΑΜΕΣΗΣ ΣΤΗ ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ ΣΤΕΠΠΑ

ΝΤΑΜΩΣΑ τὸν εἰν θ ρ ο π ο σ ὄ ἑνα στανδροφόμ, καταμεσῆς στῆ χιονισμένη στεππά, διασταχτιό, βλοσυρό, μοσχαμπούρη.

—Ποῦ ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ μονολόγια τραβάει γιὰ τὸ Μιτίσιον; κ' ἐρώτησε.

—Ἐλα μαζί μου, τοῦ εἶπε. Γιὰ κεῖ πάω κ' ἐγὼ !...

Βαδίσανε. Τὸ χιόνι ἔτριζε κάτω ἀπὸ τῆς ξυλασμένους μπότες μας κ' ἡ ἀνάσα τοῦ ἀνθρώπου ἦταν βαρεία.

—Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; τὸν ρώτησα.

—Ἐγὼ μὲ βδομάδα ποῦ βγήκα ἀπὸ τὰ κάτεργα τῆς Σολόφσκ, μοῦτε.

Σκότωσα καὶ μ' ἔκλεισαν ἐκεῖ γιὰ δύο χρόνια. Μήπως φοβάσαι νὰ περπατᾷς μαζί μου, ἐδῶ στὶς ἐρημιές; —Ὄχι ! ἀποκρίθηκα. Ἐμένα ἐνάνθρωπος κ' ἐγὼ, ὅπως κ' ἐσὺ. Τέσσερα χρόνια σὸν μέποσα καὶ δέξο χρόνια σὸν Κόζκινο Στρατό, ἔχω κ' ἐγὼ τὰ χέρια μου αἱματομένα, σὰν τὰ δικὰ σου... Ποιός, ἄλλοστε, ὀλόγρό μας μισοῖ νὰ κωμῆσῃ πὸς δὲν λεκιάστηκε μὲ αἷμα !...

—Σωστά ! ἔκανε ὁ ἀνθρώπος, ἀνακουφισμένος.

Ἐξακολούθησαν νὰ βαδίσουν. Τὸ χιόνι ἔξακολούθησε νὰ τρίξει, κάτω ἀπὸ τῆς ξυλασμένους μπότες μας.

—Ποῦν σκότωσες; τὸν ἔναρωτήθη, σὸ λίγο.

—Τὴν Ἰζκα Ναροϊκόβα... Τὴ γυναῖκα μου !... βόγγησε ἐκεῖνος, καὶ χαμηλοῦσε περφοσιότερο.

—Χι !... Σκότωσε τὴ γυναῖκα του αὐτός !... σκέφθηκα. Ἄλλου εἶδους φόνο ἔκανε, κ' ὄχι τοὺς συνηθισμένους, μὲ τοὺς ὁποίους αἱματοκυλιέται ἀκόμα ἡ πατρίδα μου... Τὴ διάβολος ὥμως μὲ σπρώχνει καὶ θέλω νὰ τὸν ρωτήσω κ' ἄλλες λειτωρέμιες !...

Μὰ ὁ ἀνθρώπος ἔσανόβησε σὸ λίγο :

—Ὁ καθένας μας δοκάτω, σίντροσε, σκοινιάει ἐπίπονα τὸ βαρὺ καὶ σιδερένιο καθόνα του... Ἰρῶνι, λαγυνιάει, κ' ὄλο τὸ σκεντάει, ὄλο καὶ τὸ κιάλει, παρῶντας νὰ φτάσῃ καὶ νὰ τὸ γκερῆσῃ σὸ βυθὸ τῆς θάλασσας, γιὰ νὰ λυρωθῆῖ ἀπὸ δαυτὸ καὶ νὰ εὐχισθῆ... Μὰ τὸ μοχθρὸ μάτι τῆς μοῖρας ἀγροῦντὶ ὀθῶναρχο ἀπάνωτέ του... Κι' ἔτσι, καταμεσῆς σὸν ὄροσῶ τῆς ζωῆς του, ὁ καθένας μας, τοσκαμένος ἀπὸ τὸν κόπο κ' ἀπὸ τ' ἀγκομαχίω, τοσφορμισμένοι ἀπὸ τῆς κατεργῆς ἀχίνες τῆς βιοπάλης, σταματιέται... Ζητιάει καταφύγιο προσωρινό, ζητιάει ἀνακουφιστὸ σὸ ἴδιο τὸ καθόνα του... Τὸ στήνει ὀρθο γιὰ μιὰ στιγμή, τριπώνει μὲ λαχτάρα μέσα, καί... καὶ φυλακιάζεται ἐκεῖ γιὰ πάντα ! Ἀταλέναι μοιολὶ τὸ φράζον ἔσενικά τὴν πόρτα, τὸν κρατοῦν ἀμάλωτο τὸν, κ' ἔτσι, σὸ ἔξῃ, ἴσως τὸ θάνατο του—ὁ καθένας μας—κυβερνιέται ἀπὸ τὴν κακὴ του μοῖρα, ἀντὶ νὰ τὴν κυβερνήσῃ, ὅπως πρώτα !...

Σάστια. —Τὶ σὸ κάνει νὰ τὰ λές αὐτὰ, σίντροσε; μοιρομοῖσαι.

Στέναξε βαρεία.

—Ἡ ἴδια ἡ ζωὴ μου ! ψηθόσαι αὐτός.

Κι' ὅστερα συνέχισε :

—Ροδαγιόλο παιδί ἀκόμα, στὰ 1914, μὲ γράστους ἡ ἐπιστρέφει... Πόλεμος... Κόλασις... Ὁβίδες... Πολυβόλα... Ἀσφυξιογόνα... Ἐρίρη εὐλογημένη στὴν Ἐρῶνι, καὶ συνέχεια κολάσιος καταραμένης στῆ Ρωσία μας... Βλέπει, πὸν ἀνασάουσι ἀπὸ τὸν Τσάρο, μὰς γάντζωσαν ὁ Μπολσεβίκου !... Ἐχ' ! Δέξα χρόνια ζῶερα σὰν σατανὰς, σὸ διαβολικό αὐτὸ πατιονί... Πότε ἀπὸ τὸν Κόλτσικ, πότε ἀπὸ τὸν Βράγγελ, πότε ἀπὸ τοὺς Ἑλλῆνο- Γάλλους ἐνοχλημένοι οἱ σύντροφοι, κ' ἔσφελαν δὸς κ' ἐκεῖ, μὰς ἡ ἄλλους πολλούς, καὶ μέθισα γιὰ τὰ καλά μὲ τοὺς ἀγνοῖς τοῦ αἵματος... Κάποτε, ἐπιτέλεις, ἔμπερο δεινόντας ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ ντόπια καὶ τὰ ξενικά ἀγκάδια, μὲ δὺο παραστανιστὲς πλιγῆς σὸν σπαραγμένο κορμὶ μου, ἀπολόθηρα ἀπὸ τὸ «Κόζκινο Σύνταγμα» τοῦ Περερλό, καὶ τραβήξα γιὰ τὴν πατρίδα μου. Τραβήξα γιὰ τὴ Μόσχα, δηλαδή. Μὰ 'κεῖ τὰ βόρκα δια σκορολοχῶν. Ὅστε μὰνα βόρκα ν' ἀγκυλίσω, ὄστε πατέρα νὰ φιλήσω, ὄστε τ' ἀδεοράνια μου νὰ χαϊδέψω... Ποῦ στὰ κομμάτια χάθησαν, ἰουπόν, ἔσφορξομένοι ἀπὸ τὴ θύελλα, ὁ σὸ εἶπα ἐγὼ !...

Ἄπελπισμένος, μὲ θοδὸ μάτι καὶ ραγισμένη καρδιά, θυμῆθηκα πὸς μοῖσιμε ἀκόμα μιὰ θεὰ μακρινή... Σαδέρη τῆς μάνας μου... Ἡ Ἄννια Ἀκίμοβνα. Ἡ-

ταν—τότε—καμαριέρα τῆς κομῆσιος Ναροϊκόβας, καὶ ἀναζητῶντας τὴν μὲ λαχτάρα, τὴν βόρκα ἐπέλεις !... Τὴν βόρκα σὸ μικρὸ σπυτάκι της, ὁ ἑνα ἔξοχο πρόσωπο τῆς Μόσχας. Κομφολιάριος καὶ ἀγριεμένος, καθὼς ἦμιον, δὲν μὲ γνώρισεν στὴν ἀρχή... Μὰ τῆς ἔδωσα γνωριμία καὶ μὲ δέχθηκε χαροῦσιμη. Γιὰ τοὺς δικούς μου δὲν ἔξερε τίποτα. Κι' αὐτῆ, κ' ἐκεῖνος, κ' ὄλος ὁ κόσμος, ἔχζαν φυλακισθῆ. Ὁ χθεσινὸν δεσμοφύλακος γινόντουσαν σίμερα φυλακισμένοι, κ' ὁ σημερινὸν φυλακισμένοι καταποῦσαν αἰσιο δεσμοφύλακος καὶ δῆμιον τὸν χθεσινὸν δεσμοφύλακων καὶ δῆμιον τὸν... Σαλάτα, δηλαδή, αἷμα, κ' ἰνάτοια ὁ Θεός !... Ἐτσι χαλοῦροισαμε κ' ὁ δὺο μας, μὲ τὴ θεὰ μου τὴν Ἀκίμοβνα. Καρνίξιμα τοιάγρια, ροιφούσιμα τοῖα κοντὰ στῆ φωτιά, κ' ἡ ψυχῆς μας—παρῶσιμῆτες πεῖα ἀπὸ πόνο καὶ μαρτύρια—ἔμειναν ἀνάσθητες ἀπ' τῆς θλιβερῆς καὶ πένθιμης ἀμοιβαῖες διηγήσεως μὰ !... Μὲ τὴν κουβέντα, ἔφτασε καὶ τὸ σοφροῦτομα, δίχως νὰ τὸ καταλάθωσι. Φτάνοντας τὸ σοφροῦτομα, ἔφτασε ἀπὸ τὴν πόλι βιαστικῆ μιὰ ὀλόξανθη πεντάμορη κοπέλα.

—Ἰβάν, μοῦτε ἡ θεὰ μου, ἔλα νὰ σοῦ στήσιω τὸν ἱστοχῶνα τῆς Ἰζκα Ναροϊκόβα... Ἐνεῖ ἡ κόρη τῆς ἄλλοτε καρῆς μου... Χάθησαν ὀλότεια, χρόνια τώρα, τὰ ἴχνη τὸν γονεῖν ὅπως, καὶ τὴν σμακάξερνα ἐγὼ... Ζοῦσε μαζί, σὰν μὰνα μὲ παιδί, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ κρηζήθηκα ἐδῶ τὸ Σοβιέτ καὶ κανένας δὲν ἔξερε τὴν ἀριστοκρατικὴ καταγωγή τῆς... Ὅλοι τῆ νοῖζον ψυχοκόρη μου !...

Ἄν φτερό πεταλοῦδας μὲ κῆδεναν σὲ αὐτὰ τὰ λόγια τῆς θεῖας μου, γιὰτὶ ἦμιον ἀρροσιμένος νὰ κερτάσω μὲ λαχτάρα τὸν τρισκαμῶμένο ἐκεῖνο προσοπατὶ τῆς γαλαζομάτης κοπέλας... Μοῦ χαμογέλασε... Ἀνατριχίλας ἀνεξήγητα, σὸ κολαῖμο ἀπὸ χαμογέλο τῆς... Κάτασε σὸν τραπέζι, γιὰ νὰ φάμε... Ἀντίκρου μου ἡ θεὰ μου Ἄννια Ἀκίμοβνα καὶ πάλι μου—ἀρροστερα μου—ἡ γαλαζομάτη ἐνοχλήσιμα Ἰζκα Ναροϊκόβα... Θέλιμα νὰ τῆς ἀρέσω... Νὰ τῆς φανῶ σπουδαῖος, ἴσως καὶ ἡ ἀγάπης, ὅπως κ' ἐγὼ τραλλάθηκα μαζί της, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ποῦ ἀντικροῦθηκα... Ἀρχισα νὰ ἔξισοφῶ τῆς ἀνδραγαθῆς μου. Ἐλα πολλά. Ἡ θεὰ μου ἀνατριχιάζει, ἐγὼ κορδωνόμιον κ' ἡ Ἰζκα ἄκουγε μὲ ἀταρῆξια σατανὰ τῆς πένθιμης διηγήσεως μου... Ἐχεῖς ἀπάνω σου τοιάγρια !...

Ἐδῶσα σὸν ἀνθρώπος τοιάγριο. Τὸ ἄναψε καὶ συνέχισε :

—Τὴν ἀγάθησα ποῦ τραλλά... Ἦταν μιστηριώδης γιὰ μένα... Ἐλεγε ὀλη μέρα ἀπὸ τὸ σπτι κ' ἔρχοταν πάντα τὸ σοφροῦτομα, ἔσθεομένη, ἔξαντλημένη... Ἐγὼ ἔπισα δουλιὰ σὸν κρατικό ἐργοστάσιον τοῦ Δορογχομῆλο, κερδίζοντας ἔτσι ἄνετα καὶ τίμα τὸ ψοῦι μου.

Μιὰ μέρα εἶπα στὶ θεὰ μου :

—Θέλω νὰ παντρωθῶ τὴν Ἰζκα !...

—Ὅθρ !... τί διάβολο τὴ θέλεις; Ἐνεῖ χυδαῖα ! Ποιὸ πρόσωπο !...

Ἄνατριχιάσα... Κι' ὄσποσο, τὴν παντρεῖτορα, δίχως, βέβαια, παρὰ, μὰ σίμφομα μὲ τοὺς νόμους τοῦ καινοῦρου καθεστώτους.

Κύλησαν λίγοι μῆνες ἀνατοχῶσιμοι. Ζοῦσαμε σὰν οὐλὸς τὸν γάτο. Στὴν ἀρχὴ καθόταν σπτι, τρώγαμε μαζί τὸ μοσσεμένο ἀπὸ τὸν τίμο ἰδρότα μου ἔσφορξοῦτομα καὶ κ' ἡ τῆλοῦσσε σὰν σπῆθηρα τῆς... Σιγά—σιγά ὀμιος δραπέτευε ἀπὸ κοντὰ μου, γιὰ λίγες ὄρες στὴν ἀρχὴ κ' ὀήμεριες ἀργότερα... Σαναγροῖστε στὴν ἀμαρτία...

Μιὰ μέρα, τριζόντας τὸ δόντια μου, ἐπιτέλεις, τῆς φωνάξια :

—Ποῦ ἦσιον !... Γιὰτὶ μ' ἔξευτελίξεις ἔτσι ;

—Τὸ κέρτι μου κἄνω !... σκάλασε ἔκεινη. Ἄν ὁ ἀρέσει... Μονίχα σὸν Σοβιέτ λογοδοῦσιμα ὀμιος μας...

Ἐθλόσε τὸ μάτι μου... Ρίχθηκα πάνο τῆς, τὴν ἀρῆαξα ἀπὸ τὸ λαμό, τὴν ἔσφιξα μὲ λίσσα. Κι' ἔτσι κῆθησα δὺο χρόνια σὸν κάτεργο τῆς Σολόφσκ, γιὰτὶ τὴν στραγγάλα...

Κοντεύαμε πεῖα νὰ φτάσιω σὸν Μιτίσιον. Μοιρομῶσιμα σὸν ἀνθρώπος, μὲ συμπάθεια :

—Κορῶγιο !... Εἶσαι νέος !... Σαναδοκῆσαι νὰ φτάσιος καινοῦρα τῆς ζωῆς σου !...

Στέναξε κ' εἶπε μ' ἀγκομαχικό :

—Ἀργά... Ποιὸ ἀργά... Μιὰ γυναῖκα, ἡ Μόνη ποῦ ἀγάθησα σὸν κόσμο, ράγιος ἀγάφρευτα πεῖα τὴν καρδιά μου.

GLEB ALEXEÏEF

*Ἀρχισα νὰ ἔξισοφῶ τῆς ἀνδραγαθῆς μου...